

опира де а се димитиаш де фазериле де ние а ле соиетиди. Ат-
 тэни ромънэз нэсма ка повиле, чи ши ка ромънэз сипилэ, дэпче
 прип лэте кэ севчиа ши алте некасэри абсолютя дэвэдетэреде. Се
 потеа стрекора да виеде дин дерегьторие де цери, да каре дэз ре-
 коменда каначигатеа ши талантеле села. Дар кэ дорере трессе сь
 тэртэрисимэ зэз адеверэ тристэ, кэ ши ачешэ ромъни неовилэ, пэ-
 скэци ши крескэци дн оинчи ши цандрэ, сприачи де домния да каре
 аз ажэзэс, пэ аз авэзэ тэри ача маре де сээлетэ ши характерэз
 ачелэ гьрэгьескэ де а ши пэсэра пауционагатеа. Днэктади де
 ессепиле чело релэ че деаз датэ повилеме ача маре ши шитэ,
 крезнэсэ а еи маи мэлэз опоради де ворэ форма кода алторэ по-
 норе, декэз а еи фэричашэ ши канэ аи попорэзэ ромънэ, ши еи прип
 кэсэтори ши соиетиди стрэно се дэсэрыарэ де пауционагатеа
 лорэ, ши конэ ши неоици лорэ дичетарэ де а маи еи ромъни!

Ачешэ оменэ мици де сээлетэ, еие дин повилеме маре сээ
 тикэ, еие дин попорэзэ де жосэ, карэ се легэа де пауционагатеа
 ромънэ ка де о хайнэскэ, пэ дердеа нэмаи тоте сипатиле кэтре
 попорэзэ ачела дин а кэрия карне шэ сэпче аз ешитэ, чи де шэте
 ори прочедеа дн контра дэ кэ о ерэ ши о гонэ дн дэвэктэре ши Ши
 цичэ кэ потеа еи а дэшипрелеа, спре а ши документа изьереа, кре-
 динца ши а динэреа кэ тэвэзэ ши сээлетэз кэтре попорэзэ дн азэ
 кэрия сакэ, сээ дэсэсэз кэ сема теи тэвэзэ, сээ арате ори при-
 витори индэфериди кэ тэвэзэ, сээ вэжжашэ немишкэци кэтре ин-
 тереселе попорэзэ де каре дэз дэвэктэ. Дар дэвэкта Немесе
 днэ дэсэвэна кэтре одатэ фэрте днэрикомэзэ дн контра ачешторэ о-
 менэ фэре кэчешэ ши крединца, фэре инимэ ши характерэ, ши дэ
 адэвэча кэсэодатэ дн поцидиэ чело шэ фэсэ, фэзэ кэ соиетэ-
 татеа днэрегэ. Дэвэчашэ де попорэзэ ромънэ дин азэ кэрия сакэ
 аз ешитэ, еи ера дэсэпэциди де шэте ори сиар де кэтре ачеша а
 кэропа пауционагате аз днэвэшичашэ. Днэвэшичэ кэнд ера дн-
 колоничэ, чиева кэ есэсэ: де ашиэ ши кэ есте о вакцикэ де карне
 де ромънэ не шине, оашиэ тэа ши оашиэ тэка; кэчи диндомеде,
 оришеа, челеаюшиа, пэрици, моши ши стрэмоши лорэ дин пор-
 тэнтэ, тоте стрэга днэпротэвэ ши сга де фэзэ ка нише прокэртори
 де статэ спре а шэжэ кэ пэ сивэз адеверэзэ. Ши днэвэверэ;
 че днэкредере потеа сээ айэ чиева дн нише оменэ, карэ дэсэпэциди
 демитэтеа оменэскэ, ши дэнега сэлэде, пэрици ши попорэзэ,
 ши пэ се кредеа дэсэвэзэ де повилэ кэ се тэвэзэ дин пауиэнеа маи Иоане
 Корвинэзэ, Матиас Корвинэзэ, Николаз Олахэ, сээ дэкэ вре чиева
 сээ мергэ маи сээз дин пауиэнеа маи Траианэ, Изэз Цесаре ши Ро-
 мэзэ? Де ачи ресаре феноменэз ачелэ тристэ че азэ ведемэ асэзэ
 кэ, де ши попорэзэ ромънэ, дн тичи чеи маи днэвэзэци маи дн-
 кочи, а потэзэ нэмера тотэдеана маи мэлэци ромъни карэ аз фэжэзэ
 дн постэриэ цери, дар дн нэмерэзэ ачелора не карэ кэ вэжэри
 дэ ведемэ асэзэ апликаци дн деосебэте пэмпре ши постэри а ле
 гвэричэзэ маи пэ ведемэ ашэ де аи ачелора; чи афэарэ де зэз
 тикэ нэмерэ де нови мици, маи тоци сээзэ ашэ де преци, индэ-
 стриси, неоициори ши де пэжэри. Есте днэвэсэсэзэ, кэ дн мо-
 дэз ачеша попорэзэ ромънэ пэ потэзэ мици де кэз а ши перпетэ
 индэвэциди; чи се днэвэриа днэвэзэ чэрэзэ вэжэсэ, тэвэзэзэ тотэ-
 деана дн тоци тичи а ши форма о индэвэцидиэ повэ дн докэзэ а-
 чеша не карэ о пердеа.

Кэтре де фэричэсэ, фэричэзэ ши сээжэ есте стареа попорэзэ
 ромънэ де асэзэ дн каре есте ашэсэзэзэ прип кэвэчэзэ чэлэ сээ-
 цитэ аз днэвэратэзэ, дн а дэвэратэ кэ чеа, прекарэ ши сээсэ-
 ритэ дин тичи тэвэзэ днэинте де епока ревенэрациши селе! О
 монархэ тэвэзэ, о леде фрэнтэ, о администрациэне днэвэчэзэ,
 аз днэвэцичэзэ ши не дэсэсэзэ кэ ачешашэ кэвэжэ, изьере ши
 днэвэте пэричэскэ де каре се вэжэре тоте попорэде кэтре се а-
 фэзэ сээт аришеле вэжэре зэз днэвэчэзэ. Оришеа, нэшеле, лэвэ,
 обэчэриэ ши датэне, сээ а ши вэсэриа ши, тотэ не есте азэ лэи
 проприэ сээтэ ашэратэ, ши тоте фрэнтрэ ши фолэ село дэсэвэ-
 тэри, днэинтэри ши фэричэри селе дн статэ сээзэ асэсэратэ. Фо-
 лосинсэ де тичиэзэ де фэзэ каре дэз кэиэзэ да арикэжэ маи
 практикэ, да индэстрэ ши коммерэци маи днэвэсэ, да арте ши шэ-
 инце днэте, да постэри ши дерегьторэ цичэ, милитэри ши полэциэ,
 сээ поте ши тэвэзэ а ши крои зэзэ вэжэри зэзэ ши фэричэзэ. Индэ-
 вэциди сеа нэмаи поте еи исичэзэ ши амэчэзэ де нише интересе

спре суре а ши дэнега сэлэде, нэшеле ши пэрици, спре а ши
 виеде конциди ши не дэсэсэзэ, ши а се лэвэа де пауционагатеа
 сеа ка сээ днэвэчэзэ не алта, каре сээ еие маи привилециэ дн-
 паиэнеа лейлорэ монархэи ши днэвэзэ днэвэратэзэ. Авэзэзэ кэвэ-
 тэреа де сээзэ ка сээ лэвэчэзэ, сээ днэвэчэ ши сээ повэвэчэскэ пе
 попорэ дн тоте интереселе ши днэвэчэриэ лэи, дэвэра чеа маи
 маре а Индэвэцидиэ ва еи тотэдеана де а инсэвэ дн инимэ ачешэ
 попорэ сипэментэзэ вечэичэ рекэноциди кэтре днэвэчэзэ тронэ де
 виеде дэ вие тотэ виеде дэзэ дэсэсэзэ, де а днэвэчэ дн сээ-
 фэжэзэ ши пэзэ ши респектэзэ кэтре лейле монархэи каре дэз
 фэричэскэ, ши де а ажэжэ дн тоте модэриэ не дерегьторие де
 цери, ка сээ потэ нэше дн дэжэре воица ши кэчэтеле днэвэчэзэши.
 Нэмаи дн модэзэ ачеша Индэвэцидиэ ромънэ аши вэвэчэцини тэ-
 сэвэчэ сеа чеа повилэ ши днэвэчэ; нэмаи ашиа кэвэчэзэзэ чэлэ сээ-
 цитэ азэ днэвэратэзэ ва еи зэз адеверэ вэжэчэвэчэзэ; ши нэмаи дн
 модэзэ ачеша попорэзэ ромънэ се ва дэсэвэчэ, ши ва днэинта спре
 фэричэре сеа, днэвэчэре монархэи ши опореа соиетиди оменэци
 днэвэчэ!

Австрия. Виена 29 Январэ. Маестэтеа Сеа ч. р. Авос-
 толикэ а мандатэ ка дела 1 Февэриэзэ сээ пэ се маи дее офэци-
 алорэ диеге ка пэзэ акэциэ, чи нэмаи дэсэвэчэ; дар ачешэра да дэ-
 фа де 600 фл. сээ пэ трэжэ десте дое трэимэ еар да челе дэжэ
 лэи сээ пэ трэжэ пэсте жэжэтеа лэеи. Фиекаре офэциале, каре
 се афэзэ дн сэрвициэ афэарэ дин докэзэ сээ, дн тичи маи азэзэ
 де 6 септемэне, арэ днэвэчэ да пэсэвэчэ.

О депешэ телеграфэзэ вэсэчэ, кэ Амбасадореле австри-
 ашэ дин Париэс пэ сээ афэлатэ фэзэ да петречэриэ дин зэриэ а ле
 кэриэ днэвэчэзэ де аколо. Шэвэчэзэ сээ мэрэзэ де ачешэ, дар
 пэ ши корэчэзэ дипломатэзэ. Фийндэжэ днэвэчэ репосэри Архидвэчэли
 Райнер, тоци Амбасадорэ австриачэ акредитади да кэриэ стрэно
 тэвэзэ сээ еие днэвэчэци дн докэзэ пэзэ да 31 Январэ, се днэвэ-
 чэ кэ D. Амбасадореле Хивлер пэ потэзэ а се днэвэчэциша да
 петречэри дн вэсэчэте де докэзэ.

D. Георге Петрович, Вице-Президэнтеле сенатэзэи монте-
 негринэ, каре лэисэ аичэ, а лэкажэ днэвэчэзэ ла Монтепэтро.

Прэсия.

Колониа 8 Январэ. Дн привэциа брощэри че ешэ дн
 зилеле трэжэ дн Париэс сээ тэвэзэ: „хотареле Франциэ“, газета
 дин Колониа скэре сэрэториеде: „Но! ашэ кэчэтэзэ дэсэвэчэ Франци-
 сэлорэ, кэ Ринэзэ, каре о цертэшэ ши лэвэри, пэ ва еи азэ лорэ,
 кэ тоте кэ еи ка нише корэзэ лэкомэи стрэиэ дэзэ дэсэчэзэ пэзэ
 регэ-мэскэ; дар еи пэ днэчэжэ а крокэчэ. Днэвэчэзэ че брощэри фэжэ-
 мось а ешитэ дн Париэс сээ тэвэзэ „хотареле Франциэ!“ Дн
 ачешэ скэриэ зэжэ Франциэ: „Дн скэжэ, тотэ пэпэчэзэ днэ-
 вэчэ Очанэ ши мареа медитеранэ, днэре Алэи, Пиренеи ши Ринэ,
 тэвэзэ дн сээричэзэ сээ еие азэ Франциэ, прекарэ а фэжэ одатэ азэ
 Галиэ.“ Домэзэ Ле Масон, ашиа се кэиэзэ азэтореле брощэри,
 афэарэ де ачеша маи фэче претенциэне ши пэнтэ Оланда, ши пэнтэ
 Перманиа пэрдэзэ пэзэ ла гэриэ рэжэли Ель! Апои спре а го-
 лэ фэндэзэ персэишэри адаогэ: „Перие че Франца арэ тэвэчэ-
 инца а ле днэвэчэ ка сине, дэжэ тэвэчэ сээ дорэскэ ачешэ днэвэ-
 чэре. Дэжэторэ дн днэвэчэ ачеша маре де пэчэчэзэ, а кэрия
 инимэ есте Париэзэ, ши а кэрия хотаре сээзэ Алэи, Пиренеи ши
 дое пэри, фийндэ Франциэ прип пэщэре, лэвэзэ, обэчэри, рэлициэ,
 зне, интересе, еи кэчэжэ дэжэ се вор фэче Франциэ ши политэчэ-
 цэ. Савоиа ши провинциэле дела Ринэ пэ ворэ ачеша сээ се пэчэжэ кэ
 сээтэ сээ домниэ стрэинэ; Бедэчэзэ, каре арэ де а мэлэчэи есэ-
 цинца сеа целосэиэ Есропэи дн контра Франциэ, пэ се ва кэ пэнтэ
 пауционагатеа сеа артифициале ши де тотэ повэ. Нише днэвэчэзэ
 ши нише интересе дозе тэвэчэторие пэ потэ сээчэзэ пэжэри
 лорэ, ши пэ тэвэчэ сээ пэрдэ дн окэ интереседе чело адеверэте ашэ
 сээжэ. Кэнд Франца ва вре ши ва цотэ сээ домнэскэ пэсте ачешэ
 цэ цери, еа ле ва афэла гата ка сээ о сприэциэ.“ Амбасадэ, зэричэ
 зэ газета де Колониа, ши но! лэжэторэ дела Ринэ сээтемэ Фран-
 цосэ, ши пэмаи шэжэ! Нише фэжэчэри ачэзэ де мисэралиэ, пэжэ

15 1/2 милионе свѣтъ дн церіе дн Европа, 16,050,000 дн челе дн Asia, ши 3,800,000 дн челе дн Африка. Дар дн сѣма ачѣеа де 35,350,000 лѣкзиторі се кшприндѣ ши лѣкзиторі церіорѣ ачелора, прѣсте каре дшпрѣдѣа тѣрчѣскѣ п'аре стѣлѣнре секѣрѣ; асѣтѣ фелѣ есте: цѣра ромѣнѣскѣ кѣ 2,600,000 лѣкзиторі; Молдова кѣ 1,400,000; Сербіа кѣ 1 милионѣ; Еѣпѣтѣлѣ кѣ 2 милионе, Тѣнѣсѣ ши Трѣполѣсѣ кѣ 1,800,000 лѣкзиторі. Дн тѣтъ сѣма де лѣкзиторі, Тѣрчѣ свѣтъ пѣсте тотѣ 11,800,000, дн каріі дн Asia 10,700,000, лѣпгѣ каріі се афѣлѣ 2 милионе Армені, ши 1 милионѣ Грѣчѣ; дн Европа свѣтъ Тѣрчѣ 1,100,000, лѣпгѣ каріі се афѣлѣ 7,200,000 Славѣ, 4 милионе Романѣ, 1 1/2 Албанѣсѣ 1 милионѣ Грѣчѣ, 400,000 Арменѣ ш. ч. л. дн Африка пѣ свѣтъ Тѣрчѣ декѣтъ пѣмаѣ Арабѣ. Дѣпѣ рѣлѣціѣнѣ се дшпартѣ попораціѣне ашѣа: 20,550,000 махомеданѣ, дн каріі 3,800,000 дн Европа, тотѣ кам атѣдѣа дн Африка ши чѣалалѣдѣ дн Asia; 13,730,000 Грѣчѣ ши Арменѣ дн каріі 11 милионе свѣтъ дн Европа ши чѣалалѣдѣ дн Asia; 900,000 католицѣ дн каріі 1/3 дн Asia; 170,000 Іудѣѣ, дн каріі 70,000 дн Европа, чѣалалѣдѣ дн Asia; 2000 прѣтѣстанѣдѣ.

Арматѣ се дшпартѣ дн 6 корпусѣ, дн каре чѣлѣ днпѣтѣлѣ формѣзѣ гзарда. Фѣкарѣ корпусѣ де арматѣ се кошпѣне дн 3 реѣимѣнте пѣдѣстрѣме, 2 реѣимѣнте кѣлѣрѣме, ши 1 реѣимѣнтѣ де артилерѣѣ де 4 батѣрѣѣ кѣ 8 тѣнѣрѣ.

Старѣа ефѣкѣтивѣ а арматѣ рѣгларѣ есте 100,800 пѣдѣстрѣме, 17,280 кѣлѣрѣме, 9100 артилерѣѣ, 3900 артилерѣѣ де четѣдѣ, 1600 женѣѣ, 6000 корпусѣ десѣпѣрѣѣте, пѣсте тотѣ 138,000 ѣменѣ. Ла ачѣстѣа се адаогѣ 142,000 милѣціѣ карѣ пѣ ачѣе сѣрѣвѣдѣѣ, ши нѣчѣ есте органѣсатѣ тѣтъ; кѣтрѣ ачѣстѣа се маѣ сокѣтѣскѣ 60,000 тѣрѣне пѣрегларѣе ши 110,000 тѣрѣне ажѣжѣторѣ дн провинѣціѣле трѣѣвѣтарѣе карѣ дпѣсѣ пѣ свѣтъ секѣрѣ; ши ашѣа тѣтъ потерѣа арматѣ се сѣѣе пѣ хѣртѣѣ ла 450,000 ѣменѣ.

Флѣта пѣмерѣѣ 74 корпусѣ кѣ 4000 тѣнѣрѣ, ши 25,000 ѣменѣ.

Анѣліа.

Londonѣ 24 Іансарѣѣ. Gazeta пѣмѣтѣ „Daily News“ се парѣ а ѣі дшкрѣдѣцатѣ, кѣ касѣа емигранѣціорѣ стѣрѣнѣ дн Европа, каріі се афѣлѣ дн Анѣліа, сѣр се ва мѣшка днпѣнтѣа парламентѣлѣ. Се зѣче кѣ гѣбернѣеле стѣрѣне ворѣ сѣ днпоѣскѣ черкарѣеа де а адѣбѣе пѣ Анѣліа, ка сѣ примѣскѣ зпѣ фелѣ де тѣсѣрѣе дшконтра еснаѣрѣціорѣ де пѣ копѣнѣпѣте.

— Gazetele анѣліѣе дшѣ даѣ ѣелѣрѣмѣ де пѣрѣрѣ ассѣпѣра дшсодѣрѣї прѣн кѣсѣторѣѣ а дшпѣратѣлѣ Франѣослорѣ. „Examiner“ прѣвѣще лѣкрѣлѣ ачѣстѣа ка о тѣрѣѣ прѣватѣ ши зѣче: ѣиѣндѣкѣ поѣ пѣ шѣмѣ алѣ чѣва десѣре мѣрѣсѣѣ, де кѣтъ тотѣ лѣкрѣрѣѣ ѣнѣ; де ачѣеа нѣчѣ кѣ дѣ потѣшѣ еї поѣтѣ алѣ чѣва, де кѣтъ ка сѣ шѣ ѣі алѣскѣ зпѣ ѣрѣватѣ маѣ ѣнѣ. „Post“ ши „Herald“ сѣнтѣ адеѣвѣраѣці колѣбѣчѣрѣ де пѣнтѣ бѣнапартѣстѣчѣї, ши чѣа днпѣтѣлѣ дшѣ дѣкѣе арѣдѣкѣлѣлѣ де гратѣлѣціѣне кѣ ворѣбѣе ачѣстѣа: Харѣн-ал-Раѣидѣ алѣ Франѣослорѣ а гѣсѣтѣ о мѣрѣсѣѣ дѣмѣлѣ де сѣне. „Morning Chronicle“ лѣздѣ дѣалѣкѣтѣка кѣлѣлѣлѣ лѣї Л. Наполѣоне пѣнтѣрѣ дшсодѣрѣеа сѣа ши зѣче: талантѣлѣ лѣї Л. Наполѣоне есте зпѣ талантѣ де адвокатѣ мѣнѣлѣтѣ; пѣмаѣ пѣкатѣ кѣ арѣ тогѣдѣзна сѣ ашѣерѣе кѣвѣса чѣа маѣ пѣпорѣчѣтѣ, адеѣкѣ пѣ а сѣа дпѣсѣшѣ. — Алѣксѣѣнеа чѣ а фѣлѣтѣ Л. Наполѣоне ла фамѣліа Орлеанс о крѣтѣкѣ маѣ тѣте газетѣле.

— Портулѣлѣ дѣла Доѣвер се дшпартѣмѣзѣ мѣ се дштѣрѣще. Ашѣ се ворѣ ашѣежа 240 тѣнѣрѣѣ пѣзе кѣ гѣрѣле кѣтрѣ шарѣ шѣ кѣтрѣ дѣрѣмѣї франѣосѣдѣї. Сѣре дштрѣвѣкѣндѣареа ачѣсторѣа ворѣ ѣнѣї ашѣї доѣ кошпѣанѣї де артилерѣѣѣ.

— Зпѣ коррѣспѣндѣнтѣ дн Парѣс алѣ газетѣї анѣліѣе „Times“ дшціѣнѣлѣ кѣ Франѣціа, афѣарѣ де флѣта чѣ о арѣ пѣ адѣлѣ, лѣкрѣ акѣзм ла 20 корпусѣї де лѣнѣѣ, 18 фрегатѣ ши 15 вѣсе маѣ мѣчѣ карѣ тѣте ворѣ авѣ ѣвѣртежѣ архѣмедѣкѣ. Gazeta „Хералд“ зѣче кѣ ачѣстѣа пѣте ѣі адеѣвѣратѣ; дар ши Анѣліа, афѣарѣ де флѣта чѣ о арѣ пѣ тѣрѣї, лѣкрѣ акѣзмѣ ла алѣте корпусѣї пѣзе пѣ карѣ сѣ ле пѣлѣ дн контра чѣлорѣ франѣозѣдѣї. Асѣтѣфелѣ се афѣлѣ дн лѣкрѣре 6 корпусѣї де лѣнѣї дн карѣ фѣкарѣе ва авѣ кѣте 130 тѣнѣрѣ. 8 ворѣ авѣ

кѣте 90; 6 ворѣ авѣ кѣте 80 тѣнѣрѣ. Мѣлѣ дн корѣѣїле ачѣстѣа алѣ днпѣнтѣтѣ дн лѣкрѣре, сѣр алѣтеле свѣтъ гѣта, ши тѣте алѣ машѣнѣ дшдоїте. Афѣарѣ де ачѣстѣа Анѣліа маѣ арѣ гѣта дпѣкѣ зѣче вѣсѣ маѣ мѣчѣ кѣ ѣвѣртежѣ архѣмедѣкѣ ши дштрѣрѣшатѣ фѣкарѣе кѣ 30 — 40 ши 50 тѣнѣрѣ.

Монтѣнегро.

Дѣпѣ шѣрѣле чѣ алѣ сосѣтѣ кѣ пошѣа дн Montenegro, се зѣче кѣ дн 16 кѣтрѣ 11 ѣре днпѣнѣа о тѣрѣпѣ тарѣ де 200 кѣлѣрѣдѣї тѣрѣї сѣа ашѣежатѣ дшпрѣрѣїрѣлѣ Грѣховѣлѣї. Вѣевѣдѣлѣ а фѣстѣ орѣдѣнѣтѣ маѣ днпѣнтѣе, ка шѣрѣлѣ де касѣле чѣле маѣ де лѣтѣрѣї сѣ се арѣдѣ. Пѣдѣстрѣмѣеа тѣрчѣскѣ а днпѣнтѣтѣ кѣ днчѣлѣлѣ кѣтрѣ шѣсѣ Тѣнѣрѣле тѣрчѣшѣ алѣ днчѣлѣтѣ а ѣлѣлѣ дн контра Грѣховѣлѣї. Вѣевѣдѣлѣ сѣа афѣлатѣ дн касѣа сѣа кѣ вреѣ 40 ѣменѣ крѣдѣмѣнтѣмѣ, хотѣтѣрѣдѣї ка сѣ се ашѣерѣе тѣлѣ ла чѣа днпѣї зрѣмѣ рѣсѣѣларѣе. О тѣрѣпѣ мѣкѣ де 100 Montenegroїнѣ, ашѣежаѣї ла дшпѣдо де марѣїнеа шѣсѣлѣї, а атѣкатѣлѣ пѣконѣпѣнтѣ кѣлѣрѣмѣеа тѣрчѣскѣ. Рѣїс Іѣтам Пашѣа а словѣзѣтѣ о пѣзѣ проклѣмѣаѣціѣне кѣтрѣ Грѣховѣлѣї, прѣн карѣ дѣї проѣвока ка сѣ се сѣпѣлѣлѣ. Montenegroїнѣї днпѣнтѣлѣ Черпѣчка ла 15 шѣ алѣ фѣстѣ дѣтѣлѣ парѣла, ка сѣсѣ сѣ шѣорѣї тоѣї, сѣсѣ сѣ гѣнѣскѣ пѣе вѣрѣжѣмѣшѣлѣ пѣсте хотѣрѣлѣ. Дн 16 Іансарѣ 2000 Montenegroїнѣї днпѣнтѣлѣ ачѣстѣа сѣа ѣлѣтѣлѣ кѣ 12,000 Тѣрчѣї ши алѣ рѣмѣасѣї ѣрѣїторѣї. Асѣмѣнеа се зѣче кѣ, пѣ кѣнд Тѣрчѣї ѣлѣтеа Грѣховѣ, Прѣнѣпѣле Данѣїл арѣ ѣї гѣнѣтѣ пѣ Рѣїс Пашѣа кѣ тарѣ пѣрѣдѣрѣ днпѣнѣїнеа дѣла Оѣстрага. — Дѣпѣ шѣрѣле чѣле маѣ пѣзе, се зѣче, кѣ Тѣрчѣї алѣ арѣсѣ пѣлѣ дн пѣлѣлѣтѣ касѣа Вѣевѣдѣлѣї Вѣїатѣї. 16 Грѣховѣлѣї, дштрѣ карѣї есте ши ѣратѣле Вѣевѣдѣлѣї, сѣа ѣлѣтѣтѣ кѣ нѣще ѣрѣї пѣлѣ дн мѣнѣлѣ днпѣї зрѣмѣ, ши шѣї гѣсѣрѣї шѣорѣтеа дн ѣлѣкѣрѣї. Дѣсѣре Вѣїатѣї пѣ се шѣїе де а кѣлѣтѣлѣ дн шѣлѣле Тѣрчѣїлорѣї, ѣрѣї де а сѣлѣпѣтѣ кѣ ѣлѣга.

— Ла Подгѣрѣца Тѣрчѣї алѣ гѣлѣтѣлѣ капѣлѣї зпѣї попѣ де ѣесѣрѣїка рѣсѣрѣїтѣлѣї; днпѣнтѣлѣ Черпѣчка алѣ ѣторѣжѣтѣ поѣ копѣї крѣцѣнѣї.

— Montenegroїнѣї дн ѣлѣтѣї дѣкѣ акѣкасѣ капѣтеле гѣлѣте алѣ вѣрѣжѣмѣшѣлѣї, кѣчѣ пѣнтѣрѣ фѣкарѣе капѣї лѣ се дѣ кѣте 2 гѣлѣпѣї.

Дншѣїнѣаре.

Фѣїндѣ кѣ прѣтѣїндѣеа се афѣлѣ о лѣпѣшѣ тарѣ де **Minee de лѣнѣї**, фѣрѣ де карѣ кѣлѣлѣлѣ дшпѣзѣеесѣкѣ пѣ се пѣте сѣѣѣрѣнѣї дѣпѣї тѣпѣкѣлѣї ѣїсѣрѣчѣскѣї, пѣнтѣрѣ ачѣеа тѣпѣографѣа ачѣстѣа дпѣкѣ днпѣї вѣра анѣлії трѣкатѣ алѣ дшціѣнѣдѣтѣ, кѣ арѣ де гѣндѣї а се ашѣка де тѣїзѣрѣеа ачѣстѣеї кѣрѣї, поѣтѣїндѣї пѣ рѣспѣкѣтѣїе ле кошпѣнѣтѣїлѣї ѣїсѣрѣчѣшѣї, карѣ алѣ тѣрѣзѣїндѣї де **Minee**, де а се прѣнѣлѣтѣра ла ачѣеасѣї карѣте, ши а дѣлѣлѣне днпѣнтѣї а тѣреїа парѣте днпѣї предѣлѣ хотѣтѣрѣї кѣ 60. ф. л. м. к. пѣнтѣрѣ тѣте дѣѣсѣрѣзѣече лѣпѣї, пѣнтѣрѣ кѣ пѣмаѣ аша ва пѣтеа ачѣеасѣї тѣпѣографѣїе а се ашѣка де зпѣї кѣцѣтѣї асѣмѣнеа тѣе-торѣїї ла маѣ мѣлѣте мѣї де фѣорѣнѣї. Акѣзм де поѣ се ачѣе кѣпѣосѣкѣтѣї, кѣ терпѣнѣлѣлѣ прѣнѣлѣтѣрѣаѣїнѣї се маѣ прѣлѣлѣпѣще пѣлѣ ла капѣтѣлѣї лѣї Марѣїї а. к. тотѣ прѣ лѣпгѣї конѣїціѣнѣїле де маѣ пѣнтѣї пѣлѣкѣте, адеѣкѣ дштрѣгѣлѣлѣ тѣрѣнѣї ал **Minee**лорѣї пѣнтѣрѣ чѣле 12. лѣнѣї ва конѣста 60. ф. л. м. к., днпѣнтѣре каріі 20. ф. л. м. к. ѣнѣї а се пѣлѣтѣї акѣзм ла днчѣлѣтѣї, а доѣа рѣтѣї асѣмѣнеа де 20. ф. л. м. к. ла прѣїмѣреа тоѣлѣлѣї ал 4 леа, сѣрѣ рѣстѣлѣї ла прѣїмѣреа тоѣлѣлѣї ал 8 леа, дѣпѣї карѣ ворѣї зрѣма ашѣї ши чѣле.лѣлѣте 4. томѣрѣї. Дѣчѣ се поѣтѣскѣї маѣ акѣзм ѣпѣрѣаѣїї днпѣнтѣї стѣїтѣторѣї ѣїсѣрѣчѣшѣї а гѣрѣїї кѣ прѣнѣлѣтѣрѣеа.

Сѣїїї дн 12. Іансарѣї 1853.

Дѣла тѣпѣографѣї дѣчѣсѣлѣї.

Кѣлѣрѣлѣї ѣнѣїлорѣї ла **Vienna** дн 29. Іансарѣї. Кѣлѣтѣнѣї поѣ.

Аѣрѣлѣї	-	-	-	-	-	-	115 3/4
Арѣїнѣлѣї	-	-	-	-	-	-	109 1/2

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de două ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă.
— Prenumerarea se face în Sibiu la expedirea foiei, pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expeditură.

N^{ro} 7. ANUL I.

Sibiu 24. Ianuarie 1853.

Prețul prenumerației pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr.
— Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. șirul cu slove mici.

Ce s'a scris și s'a tipărit până acum pentru poporul român?
Și cum s'a scris și s'a tipărit ?

A fost un timp în care poporul român era atât de mărginit în ideile și cunoștințele sale, și simțea așa de puține trebuințe materiale și morale, încât viața lui abia era ceva mai mult decât vegetație. Îndestulat cu o hrană simplă, cu îmbrăcăminte efină, cu o casă modestă, se mângăia cu puțină învățatură a bisericii sale, și cu practicarea unor lucruri și fapte pentru mântuirea sufletului. Dar un popor de făpture raționabilă, datorită cu toate dispozițiile și puterile de a se dezvolta și a se feri, nu putea să rămână pentru totdeauna în această stare de jos a culturii omenești. Evenimentele care au înșomotat lumea au deșteptat și pe poporul român: cultura care s'a întins la popoarele Europei i'a luminat și ochii lui, și spiritul timpului l'a îmboldit ca să se miște și să pășască înainte. De atunci încôci el simte prețurile unei viați mai înalte și mai nobile: asculă cu interes svaturile și povețele ce i se dau pentru cultura sa, și lucră, ostenește și assudă spre a și îmbunătăți starea sa materiale și morale spre a se feri. Dar acest popor rămăsese departe în urma celorlalte popoare; mijlocele trebuincioase pentru dezvoltarea și înaintarea lui sunt puține, și rezultatul ostenețelor sale va fi încet și târziu. Nu e nimica: curajul, căci începutul s'a făcut, drumul este descis și oblit; ținta la care are să ajungă este nobile; lipsa mijlocelor se va împlini cu jertfe, și resplata va fi cu atât mai dulce !

Unul din mijlocele cele mai puternice, care înlesnește, ușurează și grăbește cultura unui popor, este fără îndoială învățătura lui prin scrieri și prin tipări. Nu e popor în lumea veche sau în cea nouă, care să se fi putut ridica la o stare înaltă de cultură, fără a fi cunoscut în vecime întrebuintarea scrierii, și în timpuri mai dincoci și a tiparului. Aceste măiestrii cerești au pironit spiritul omenească și toate produsele lui, și aflările, ideile și cunoștințele, stringându-le în literatură, le au făcut proprietate secură a omeneirii. Prin trânele se trambia cu înlesnire ori ce adevăr până la marginele pământului, și se răspândește cu iuțelă lumina culturii la popoarele cele mai depărtate. Când învățații vor să împărtășească unui popor idei și cunoștințe, alergă la gazete, broșure și cărți, și prin mijlocul acesta, îi împodobesc mințile, îi îmbunătățesc inima, îi nobilizează neravurile, și îl povețuesc la fericire. Literatura unui popor nu este numai magazinul pentru păstrarea ideilor și cunoștințelor lui; ci ea este barometrul cel mai secur de starea culturii lui. Acel popor care are literatură mai întinsă și mai avută, acela este și mai cultivat. Popoarele Europei precum rivalizează cu aflările cele nouă, cu ideile cele înalte și cu cunoștințele cele practice, așa se întrec și cu literaturile cele avute. Poporul român a fost norocit ca să cunoască de

mulți seculi întrebuințarea scrierii, asemenea s'a învrednicit de multă a se folosi și de facerile de bine ale tipariului. Dar ce influință au avut aceste măiestrii asupra culturii și îmbunătățirii lui? Ce s'a scris și s'a tipărit până acum pentru dânsul? Și cum s'a scris și s'a tipărit? (Va urma.)

Monarhia Austriacă

Transilvania.

Sibiu 24. Ianuarie. Din Messengerul transilvană aflăm că M. S. ce. r. prin înalta hotărâre din 17 Ianuarie, s'a îndat a întări comisiunea însărcinată cu executarea organizației definitive a deregărilor politice și judiciare în Transilvania. Această comisiune își va urma lucrările sub președinția Serenității sale D. Gubernatorului militare și civile. Membrii acestei comisiuni sunt din partea politică: D. consiliariul de secțiune ministeriale Glanț, D. consiliariul locotenentiale Conte Amadei, și D. consiliariul guberniale Gebel. Suplenți sunt: D. consiliariul guberniale Sabo, și D. Professore de drepturi Grim. Din partea justiției sunt: DD. Consiliari provisorii Carabeș, Creger și Pop, și Suplenți: Ijecuș și Țai. Din partea deregătoriei financiare este D. Consiliariul de finanțe Melțer.

De la marginea. (Capet) După trecerea nobilimei cei mari române în șirele nobilimei străine, singurul ajutoriu, singura mângăiere, și singura fală ce mai rămăsese poporului român, a fost nobilimea cea mică română, care se n'avea decât o proprietate de pământ foarte mică se numai o diplomă prin care se scutia de greutățile comune. Această clasă de nobili, după titlul și privilegiile sale și după legile țerei, era strins legată de interesele celeilalte nobilimii; dar serăcia în care se afla, gelosia ce o hrănea în contra nobilimei cei mari, apăsarea și desprețitul ce suferia dela acesta, o ținea mai mult allipită de popor și de interesele lui. Putându-se bucura de toate drepturile și foloșele țerei, mulți români din trânsa, prin talentele și demnitatea lor, își descidea drumul până la unele din deregătoriele și posturile cele înalte, în care ar fi putut ajuta pe poporul cel orfan, serac și apăsat. Dar pozițiunea acestor individe, oricât de favorabile, era falsă față cu numerositatea și puterea celeilalte nobilimii, și prin puținimea lor nu putea sta nici odată în contra pornirilor indirecte spre a maltracta pe poporul român. Pe lângă acesta, acești nobili mici împinși de ambițiune de a'și da vază mai mare în posturile ce ocupa, și de a figura aproape de nimbul nobilimei cei mari, se însoțiră prin căsătorii cu persoane străine de sângele lor, se îndesară în soțietățile caselor și familiilor străine, se familiarisară cu obiceiurile și datinele acestora, întroduseră mai în urmă și în casele lor limbă străină, prin care se deștepta, se nutria și se comunica simțimente străine, și în modul acesta copiii se nepoții lor, stricați prin creșterea și soțietatea în care trăia, ajungea în stare ca să jure că nu pörtă în vinele lor nici o picătură de sânge român! Așa dar poporul român nici în nobilimea cea mică n'a putut avea, în timpii trecuți, ajutoriu și spriginire secură, o înțelegință care să se fi putut perpetua spre a'lă învăța și a'lă poveți în toate interesele și foloșele lui.

Cu totul altfel s'a scimbat soarta poporului român, când mărita Casă austriacă a venit la domnia acestor țeri, în care o parte de suppuși se bucura de toate drepturile și foloșele, ear cea mai mare parte era scosă afară și lăpădată ca o paria a soțietății. Îndurarea cea neuitată a Monarhilor din această curte, mișcată de dreptate și milă, a ușurat pe poporul român de greutățile ce'lă apăsa, și a delăturat pedicele care îl opria de a se împărtași de facerile de bine ale soțietății. Atunci românul numai ca nobile, ci și ca român simplu, după ce prin lupte cu serăcia și alte necasuri absolvia învățeturile, se putea

strecora la unele din deregătoriele țerii, la care îl recomanda capacitatea și talentele sele. Dar cu dorere trebuie să mărturisim un adevăr trist, că și acești români nenobili, născuți și crescuți în opinci și ținură, spăriați de domnia la care au ajuns, n'au avut tăria acea mare de suflet și caracterul acelui bărbătesc de a-și păstra naționalitatea. Înfectați de esemplele cele rele ce le-au dat nobilele cea mare și mică, crezându-se a fi mai mult onorați de vor forma cota altor popoare, decât a fi fruntași și capi ai poporului român, și ei prin căsătorii și soțietăți străine se desbrăcară de naționalitatea lor, și copii și nepoții lor încetară de a mai fi români !

Acești oameni mici de suflet, fie din nobilele mare sau mică, fie din poporul de jos, cari se lepăda de naționalitatea română ca de o haină vechiă, nu perdea numai toate simpatiile către poporul acela din a căruia carne și sânge au eșit, ci de multe ori procedea în contra lui cu o ură și o gonă înflăcărată. Și nici că putea fi altminterlea; spre a-și documenta iubirea, credința și alipirea cu trupul și sufletul către poporul în al cărui sân s'au îndesat cu sila, ei trebuia să se arate ori privitori indiferenți cu totul, sau vrăjmași neampăcați către interesele poporului pe care 'lău părăsiti. Dar dreptă Nemese își resbuna câte odată, foarte înfricoșiat în contra acestor oameni fără cuget și credință, fără inimă și caracter, și îi aducea câteodată în pozițiile cele mai false, față cu soțietatea întregă. Defăimați de poporul român din al cărui sân au eșit, ei era desprețuiți de multe ori chiar de către aceia a căror naționalitate au îmbrățișat. Îndeșert, când era încolțit, zicea cu emfază: de așiu și că este o bucățică de carne de român pe mine, o așiu tăia și o așiu mânca; căci diplomele, originea, genealogia, părinții, moșii și strămoșii lor din mormânt, toate striga împotriva și sta de față ca niște procuratori de stat spre a-i pâră că nu spun adevărul. Și într'adevăr; ce încredere putea să aibă cineva în niște oameni, cari desprețuia demnitatea omenescă, își denega sângele, părinții și poporul, și nu se credea destul de nobil că se trag din nașinea lui Ioane Corvinul, Matias Corvinul, Nicolau Olahu, sau decă vre cineva să mērgă mai sus, din nașinea lui Traian, Iuliu Cesare și Romul? De aici resare fenomenul acelui trist cel vedem astăzi că, de și poporul român, în timpii cei mai îmblânziți mai dincoci, a putut numera totdeuna mai mulți români cari au figurat în posturile țerii; dar în numărul acela pe cari cu bucurie îi vedem astăzi aplicați în deosebite ramuri și posturi ale guvernului, mai nu vedem fii de ai acela; ci, afară de un mic număr de nobili mici, mai toți sunt fii de preoți, industriosi, negoțiatori și de plugari. Este învederat, că în modul acesta poporul român n'a putut nici de cum a-și perpetua înțeligența; ci se învartia într'un cerc vicios, trebuind totdeuna în toți timpii a-și forma o înțeligență nouă în locul aceleia pe care o perdea.

Cât de frumoasă, fericită și secură este starea poporului român de astăzi, în care este așezat prin cuvântul cel sfințit al împăratului, în alăturare cu cea precară și sufferită din timpii trecuți înainte de epoca regenerașunii sele! O monarhiă mărită, o lege dreptă, o administrașune înțelptă, îl îmbrășiază și pe dānsul cu aceeași căldură, iubire și dreptate părintescă, de care se bucură toate popoarele câte se află sub aripele vulturelui duplicat. Originea, numele, limba, obiceiurile și datinele, șola și biserica și tot ce este al lui propriu sunt aparate, și toate drepturile și folosele desvoltării, înaintării și fericirii sele în stat sunt assecurate. Folosinduse de timpul de față care îl ciamă la agricultură mai practică, la industria și comerț mai întinse, la arte și științe înalte, la posturi și deregătorii civili, militari și politice, el poate și trebuie a-și croi un viitor bun și fericit. Înțeligența sea numai poate fi ispitită și amăgită de niște interese pārate spre a-și denega sângele, numele și părinții, spre a-și vinde

conștiința și pe Dumnezeu, și a se lăpăda de naționalitatea sa ca să îmbrățișeze pe alta, care să fie mai privilegiată înaintea legilor monarhiei și dreptății împăratului. Avându-și ciământul de sus ca să lumineze, să învețe și să povățuiască pe popor în toate interesele și întreprinderile lui, datoria cea mai mare a Inteligenței va fi totuși de a insufla în inima acestui popor simțimentul vecinicești recunoștințe către înaltul tron de unde îi vine totuși binele după Dumnezeu, de a întemeia în sufletul lui paza și respectul către legile monarhiei care îl fericesc, și de a ajuta în toate modurile pe deregătorii țării, ca să pótă pune în lucrare voința și cugetele împărătești. Numai în modul acesta Inteligența română își va împlini misiunea sa cea nobile și înaltă; numai așa cuvântul cel sfințit al împăratului va fi unu adevăru binecuvântat; și numai în modul acesta poporul român se va desvolta și va înainta spre fericirea sa, întărirea monarhiei și onórea soțiatății omenești întregi!

Austria. V i e n a 29 Ianuar. Maiestatea Sa ce. r. Apostolică a mandat, ca dela 1 Fevruariu să nu se mai dea oficialilor diete ca până acum, ci numai paușalii; dar acestea la lefa de 600 fl. să nu trecă peste doi treimi, iar la celelalte lefi să nu trecă peste jumătatea lefei. Fiecare oficial, care se află în serviciu afară din locul său, în timpul mai lung de 6 săptămene, are drept la paușalii.

– O depeșă telegrafică vestise, că Ambasadorele austriac din Paris nu s'a aflat față la petrecerile din urmă a le curții împărătești de acolo. Publicul s'a mirat de acesta, dar nu și corpul diplomatic. Fiindcă în urma reposesării Arhiducelui Rainer, toți Ambasadorii austriaci acreditați la curți străine trebuia să fie îmbrăcați în doli până la 31 Ianuar, se înțelege că D. Ambasadorele Hiubner n'a putut a se înfățișa la petreceri în vestimente de doliu.

– D. Georgie Petrovici, Vice-Președintele senatului monetnegrin, care venise aici, a plecat îndărăpt la Montenegro.

Prusia.

C o l o n i a 8 Ianuar. În privința broșurei ce eșise în zilele trecute în Paris sub titlul: „hotarele Franței“, gazeta din Colonia scrie următoarele: „Noi am cântat destul Franțosilor, că Rinul, care e german și liber, nu va fi al lor, cu toate că ei ca niște corbi lacomi strigă după dansul până regușesc; dar ei nu încetază a croncăni. Uitați-vă ce broșură frumoasă a eșit în Paris sub titlul „hotarele Franței!“ În această scriere zic Franțosii: „, În scurt, totuși pământul dintre Ocean și marea mediterană, dintre Alpi, Pirinei și Rin, trebuie în sfârșit să fie al Franței, precum a fost odată al Galiei.“ “ Domnul Le Mason, așa se ciamă autorele broșurei, afară de acesta mai face pretențiune și pentru Olanda, și pentru Germania nordică până la gurile râului Elbe! Apoi spre a goli fundul nerușinării adaogă: „, Țerile, ce Franța are trebuință a le întrupa cu sine, încă trebuie să dorască această împreunare. Lăcuitorii din întinderea acea mare de pământ, a căria inimă este Parisul, și a căria hotare sunt Alpii, Pirinei și doi mări, fiindu Franțosi prin naștere, limbă, obiceiuri, religione, interese, ei câștigă decă se vor face Franțosi și politicește. Savoia și provinciile dela Rin, nu voru avea să se plângă că sunt sub domnia străină; Belgiul, care are de a mulțami esistența sa gelosiei Europei în contra Franței, nu se va căi pentru naționalitatea sa artificială și de totuși nouă. Niște întâmplări și niște interese noue trecătoare nu potu scimba natura lucrurilor, și nu trebuie să pirdă din ochi interesele cele adevărate și secure. Când Franța va vré și va poté să domnescă peste aceste țeri, ea le va afla gata ca să o sprigine.“ “ Așadar,

urmază gazeta de Colonia, și noi lăcuiții dela Rinū suntemū Franțosī, și n'amū știutū! Niște felcăniri atâtū de miserabili, n'arū merita să pērdă cineva o vorbă pentru dānsele; când pamfletulū acesta n'arū fi aruncatū în lume de unū oficiale alū ministeriulū de resboiū, și fără timbru în contra lelei timbrali. Ba încă, precum zice Times“ felcānirile acestea s'au împărțitū prin casarme cu miile. Noulū împăratū al Franțosilorū zice că Împărăția sea este pacea, și pe de altă parte se învoște ca unū oficiale alū ministeriulū de resboiū să împartă între trupele sele astū felū de scrieri aprinzătorie, resbelice! Dar Monitōrele a declaratū că guberniulū Franțosū n'are cea măi mică amestecare cu acēstă broșurā și cu altele asemenea. Așia e; numai pagubă că ceea ce zice Monitorele se adevereză prin fapte. Guberniulū Franțosū, care de altminteria privilegiază tipariulū așa de strinsū, ca să nu se publicū nimic ce nu'ī este plăcutū, dă cu tōte aceste voiā ca să se publice o asemenea broșurā, și încă dela unū oficiale, și peste acēsta cu vātămarea lelei. D. Le Mason este oficiale și rămāne oficiale, și Colonelulū Fleorī, care a întrecutū pe D. Le Mason, zicāndū la unū ospețiu către officiarīi regimentulū seū de călāuzi, că'și vorū adāpa caii în Vistula, încă este și rămāne Colonelū, și pōte încă să înainteze în rangū. Numāi guberniulū Franțosū pōte să știe măi bine, pentru ce pe deoparte încredințeză pe lume că va fi pace, ear despre altă parte lasă să se facă tōte căte potū să restōrne încredințarea acēsta.“ Dupāce gazeta de Colonia demustră că hotarulū Rinulū celū cerū Franțosīi, atâtū etnografice, geografice câtū și politice nu pōte să fie alū lorū, appoi urmēzā: „Dēcā D. Le Mason pretinde că noi Germaniī dorimū domnia Franțosā de care pārinții noștrīi ne au scāpatū cu sāngele inimei lorū, acēsta e o batjocurā la care nu vremū să respundemū cum arū merita. Pentru că nicī acum, nicī altā datā nu ni s'a părutū că arū fi timpū ca să ațigāmū între doe națiunī marī vecine ura care abia se stinse. Noi voimū să înaintāmū între aceste doe popōre pe drumulū pācii atâtū commerciulū materiale câtū și celū spirituale. Noi nu voimū resboiū; dar dēcā Franțosīi ne vorū sili la resboiū, să știe că, când va învinge causa nōstrā, nu vomū măi lāsa învingerea fār'a ne folosi. În anulū 1814-1815, generositatea cea fără cale a împăratulū Alecsandru a datū Franțosilorū nunumāi totū pāmāntulū germanū ce ei l'au fostū răpitū dela resboiulū de treizeci ani, ci încă ceva ce ei au măi fostū cupprinsū dela 1789 încōci. Niște consiliarī Franțosī viclenī au lingușitū pe împăratulū Rusiei cu speranța, că Franțosīi printr'acēstă generositate se vorū vedē siliți de apăzi pacea, și așia Germania a fostū totū deuna onorata pele din care alte națiunī taie curele. Dēcā Franțosīi nu potū fi în pace, ci trebuie să începā resboiū, și vorū pe poporulū germanū, care annevoiā se deșteptā din somnulū seū, să'ul mișce ear la o luptā desperatā ca în 1813 și 1814, appoi să fie încredințați, că nu vomū măi lāsa ca să ni se iae rodulū ostenelelorū nōstre. Și noe ni se pare că harta Europei este făcutā reū, cu tōte acestea nu voim resboiū. Dar dēcā ne vorū sili la unū resboiū, atunci ne vomū lua ceea ce este alū nostru, și vomū indirepta hotarele Germaniei. De vorū fi vrājmașii noștrīi apprope de noi, și noi suntemū apprope de ei.“

Rusia.

În ajjunulū Nașterii mântuitorulū, deodatā cu serbarea acesteī zile marī s'a făcutū și ceremonia întru adducerea ammintē de eliberarea Rusiei decātre nāvālierea Franțosilorū în anulū 1812. Acēstā serbātōre s'a celebratū cu tōtā pompa oficiale cea măi strălucitā.

– Dupā scrisorile unorū gazete din Parisū cu datulū 6 Ianuariū din Constantinopole, știrile sosite dela Caucasū nu suntū favorabilī pentru Rusia. Affarā de învingerile lui Șamilū, care a luatū dela Ruși tōte pozițiunile ce ei le căștigase în anulū din urmā, appoi Naibulū seū Locotenentele seū, Mehemet-

Amin, s'a făcutu capu al semințielorū cercasiane care nu suntū suppușe Rusiei, și a repurtatū niște învingeri însemnătoare. Corăbiile cercasiane, au spartū linia corăbiilor rusești care ținea blocați țermii aceia, și au venitū până la Constaninopole cu sclavi.

Franția.

Parisū 24 Ianuariū. Împăratulū, care mai înainte a fostū datū veruluī seū Napoleone Iosifū Bunăparte titulu de Príncipe imperiale, acumū 'ia datū acestuia și titlu și rangul de Generariū divisiunariū.

– În beserica Notre - Dame, unde se va celebra cununia bisericească în 31 Ianuariū, se facū pregătirile cele mai mărețe pentru acéstă serbătore a Împăratulū. Arhitecții și ceilalți artisti lucră zioa și nóptea ca să fie tóte gata pe zioa hotărâtă. Orcestra care va cănta la ceremonia acésta este compusă de 500 musicanți, în fruntea căroră stă Oberū faimosulū compositorū.

– În revoluțiunea din 1848, în nóptea dela 24-25 Februariū, diamantele corónei lea scăpatū unū servitorū credinciosū, și din palatulū regescū le a dusū la ministeriulū de finanțe. Aceste scule prețioșe s'au datū acumū în îngrigirea Ministeriulū casei împărătești. În timpulū acela nenorocitū nu s'a perdutū nimicū din ele, decâtū o părece de cercei în prețilū de 150,000 franci.

– Sâmbătă în 29 Ianuariū se va face cununia civile între Împăratulū L. Napoleone și între Domnișióra Montijo. Ceremonia acésta se va sevărși înainte membrilorū din familia imperiale, a Cardinalilorū, Mareșalilorū, Admiralilorū, Ministrilorū, Officiarilorū mari și micī aī curții și a Ambasadorilorū imperiali cari se vorū afla în Parisū. Actulū de cununia acésta civile se va subscrie de Împăratulū și de Domnișióra Montijo, de Ambasadorele Spaniei, de Dómna Montijo muma miresei, de Principi și Principese după rangulū lorū, și de marturii pe cari îi va însemna Împăratulū.

– În 5 Maiū se va sfinți mormântulū luī Napoleone I cu tótă solemnitatea. Suntū 11 ani de cândū se lucră la dânsulū, și acumū este mai gata. Dar se pare că ósele luī Napoleone nu se vorū odihni acolo pentru totūdeuna; căci mormăntele familiei Bonaparte vorū fi în beserica St. Denis.

– În 14 Februariū se va ciema Senatulū și corpulū legislativū spre a ținé sesiune.

– Cu ocasiunea însoțirii Împăratulū, Orașul Parisū a votatū 900,000 franci, cu scopū ca 300,000 fr. să se împartă între săraci, ear cu 600,000 fr. să se cumpere unū gătariū de briliante, care să se dăruiescă Împărătesei

– Se zice că Împăratulū ear va înființa guarda imperiale care deocamdată se va compune din 10,000 pedestrime și 3600 călărime.

– După cununiă Împăratulū și Împărătesa se vorū duce la St-Clu unde vorū zăbovi 3 - 4 zile. Împărătesa va da săracilorū darulū ce Orașulū Parisū cugetă a'î face.

Turcia.

Gazeta „Mesagerulū poporuluī“ din Viena cuprinde unū articulu scrisū de unū Slavū despre miazăzi, și publicatū în gazeta G. B. din care noi împărtășimū cele următorie:

Resboiulū între Turci și Montenegrini nu este atât de importante în privința întâmplărilor de mai înainte, seū în aceea a bătăliilor de acum, ci mai multū în privința pozițiunii provinciilor slave din Turcia. Ciar și când s'arū întâmpla ca să învingă Turcii pe Montenegrini, pozițiunea provinciilor slave nu se scimbă; din contra unū folosū micū ce arū dobândi Montenegrini, póte să scimbe tótă starea

lucrurilor. La spatele Montenegrului stă totă raiaoa serbescă din Albania de sus, din Herțegovina și din Bosna, care așteaptă numai momentul favorabile spre a se scula, ca să scape de supunerea de 400 ani. În privința acesta resboiul între Turcia și Montenegro este un eveniment de importanță europeană, și demn de cea mai mare luare aminte; căci dela rezultatul lui atarnă esistența mai lungă sau mai scurtă a domniei turcești în provinciile acelea.

În legătură cu evenimentul acesta, este de trebuință a cunoaște pozițiunea cea mai nouă a Turciei după statistica ei.

Împărăția turcască, care are posesiuni în trei părți de lume, în Europa, Asia și Africa, cuprinde o întindere cam de 43,500 mile germanice pătrate. Totă populațiunea sa este de 35,350,000 lăcuiori, asemenea cu a Franței. Dintr'acestia 15 ½ milioane sunt în țerile din Europa, 16,050,000 în cele din Asia, și 3,800,000 în cele din Africa. Dar în suma aceea de 35,350,000 lăcuiori se cuprind și lăcuiorii țărilor aceloră, preste care împărăția turcască n'are stăpânire secură; astu felu este: țera românească cu 2,600,000 lăcuiori; Moldova cu 1,400,000; Serbia cu 1 milion; Egiptul cu 2 milioane, Tunis și Tripolis cu 1,800,000 lăcuiori. Din totă suma de lăcuiori, Turci sunt peste totu 11,800,000, din cari în Asia 10,700,000, lângă cari se află 2 milioane Armeni, și 1 milion Greci; în Europa sunt Turci 1,100,000, lângă cari se află 7,200,000 Slavi, 4 milioane Romani, 1 ½ Albanesi 1 milion Greci, 400,000 Armeni ș. ce. 1. în Africa nu sunt Turci decât numai Arabi. După religiuni se împarte populațiunea așia: 20,550,000 mahomedani, din cari 3,800,000 în Europa, totu cam atăția în Africa și ceilalți în Asia; 13,730,000 Greci și Armeni din cari 11 milioane sunt în Europa și ceilalți în Asia; 900,000 catolici din cari 2/3 în Asia; 170,000 Iudi, din cari 70,000 în Europa, ceilalți în Asia; 2000 protestanți.

Armata se împarte în 6 corpuri, din care celu dintăiu formeză guarda. Fiecare corp de armată se compune din 3 regimente pedestre, 2 regimente călărime, și 1 regiment de artilerie de 4 baterii cu 8 tunuri.

Starea affectivă a armatei regulate este 100,800 pedestre, 17,280 călărime, 9100 artilerie, 3900 artilerie de cetăți, 1600 jeniă, 6000 corpuri despărțite, peste tot 138,000 omeni. La acestia se adaogă 142,000 miliția care nu face serviciu, și nici este organizată totă; către acesta se mai socotesc 60,000 trupe neregulate și 110,000 trupe ajutorie din provinciile tributarie care însă nu sunt secure; și așia totă puterea armată se suie pe hărtia la 450,000 omeni.

Flota numeră 74 corăbii cu 4000 tunuri, și 25,000 omeni.

Anglia.

Londonu 24 Ianuariu. Gazeta numită „Daily News“ se pare a fi încredințată, că cauza emigranților străini din Europa, cari se află în Anglia, ear se va mișca înaintea parlamentului. Se zice că guberniele străine vor să înnoască cercare de a aduce pe Anglia, ca să primescă un fel de măsuri în contra espatriților de pe conținente.

– Gazetele anglice își dau felurimi de păreri asupra însoțirii prin căsătorie a împăratului Franțosilor. „Examiner“ privește lucrul acesta ca o trebă privată și zice: fiindcă noi nu știm altu ceva despre mirsă, de cătu totu lucruri bune; de aceea nici că îi putem ei pofti altu ceva, de cătu ca să'și fi allesu un bărbat mai bun. „Post“ și „Herald“ sunt adeverați collăceri de nuntă bonapartistică, și cea dintăiu își încée articolul de gratulațiune cu vorbele acestea: Harun-al-Rașid alu Franțosilor a găsit o

mirésă demnă de sine. „Morning Chronicle“ laudă dialectica cuvântului lui L. Napoleone pentru însoțirea sea și zice: talentul lui L. Napoleone este un talent de avocat minunat; numai păcat că are totdeauna să appere cauza cea mai nenorocită, adevărat pe a sea însăși. – Allusiunea ce a făcut-o L. Napoleone la familia Orleans o critică mai toate gazetele.

– Portul de la Dover se înarmază și se întărește. Aci se voru așșeza 240 tunuri nouă cu gurile către mare, și către țermii franțosești. Spre întrebuintărea acestora voru veni aici doe companii de artilieriă.

– Un correspundinte din Paris ală gazetei anglice „Times“ înștiințeză că Franția, affară de flota ce o are pe apă, lucră acum la 20 corăbiu de liniă, 18 fregate și 15 vase mai mică care toate voru avé vârtejă arhimedică. Gazeta „Herald“ zice că acesta pôte fi adevărat; dar și Anglia, affară de flota ce o are pe mări, lucră acum la alte corăbiu nouă pe care să le pună în contra celor franțosești. Astufel se afflă în lucrare 6 corăbiu de liniă din care fiecare va avé câte 130 tunuri. 8 voru avé câte 90; 6 voru avé câte 80 tunuri. Multe din corăbiile acestea au înaintat în lucrare, ear altele suntă gata, și toate au mașine îndoite. Affară de acesta Anglia mai are gata încă zece vase mai mică cu vârtejă arhimedică și întrarmate fiecare cu 30-40 și 50 tunuri.

Montenegro.

După știrile ce au sosită cu poșta din Montenegro, se zice că în 16 către 11 ore dimineța o trupă tare de 200 călăreți turci s'a așșezată împregiurulă Grahovului. Voevodulă a fostă ordinară mai dinainte, ca șirulă de casele cele mai de latură să se ardă. Pedestrimea turcască a înaintată cu încetulă către șesă. Tunurile turcești au începută a bubui în contra Grahovului. Voevodulă s'a afflată în casa sea cu vreo 40 ómeni credințioși, hotărâți, ca să se appere până la cea din urmă resufflare. O trupă mică de 100 Montenegrini, așșezați la Uniedo de marginea șesului, a attacată necontentită călărimea turcască. Reis Isman Pașa a slobozită o nouă proclamațiune către Grahovani, prin care îi provoca ca să se supună. Montenegrini din ținutulă Cernicica la 15 'și au fostă dată parola, ca seă să móră toți, seă să gonască pe vrăjmașii peste hotară. În 16 Ianuar. 2000 Montenegrini din ținutulă acesta s'au bătută cu 12,000 Turci și au rămasă biruitoři. Assemenea se zice că, pe când Turcii bătea Grahovo, Principele Daniil ară fi gonit pe Reis Pașa cu mare perdere din pozițiunea de la Ostraga. – După știrile cele mai nouă, se zice, că Turcii au arsă până în pământă casa Voevodului Vuiatici. 16 Grahovani, între cari este și fratele Voevodului, s'au luptată ca niște eroi până în minuta din urmă, și 'și găsiră mórtea în flacări. Despre Vuiatici nu se știe de a căzută în mânele Turcilor, ori de a scăpată cu fuga.

– La Podgorița Turcii au tăiată capulă unu popă de besereca reseritelui; în ținutulă Cernicica au omorâtă noă copii creștini.

– Montenegrini în bătaia ducă accasă capetele tăiate ale vrăjmașului, căci pentru fiecare capă li se dă câte 2 galbeni.

☞ Înștiințare.

Findă că pretutindenea se află o lipsă mare de **Minee de lună**, fără de care cultulă dumnezeescă nu se pôte sevărși după tipiculă bisericescă, pentru aceea tipografia acesasta încă din vara anului trecută au înștiințată, că are de gândă a se apuca de tipărirea acesteia cărți, poftindă pe respectivele comunități bisericești, care au trebuință de Minee, de a se prenumera la această carte, și a depune înainte a treia parte

din prețului hotărât cu 60. fl. m. c. pentru toate douăsprezece luni, pentru că numai așa va putea această tipografie a se apuca de un cuget asemenea tăetoriu la mai multe mii de fiorini. Acum de nou se face cunoscut, că terminul prenumerațiunei se mai prelungește până la capetul lui Marțiu a. c. totu pre lângă condițiunile de mai nainte publicate, adecă întregul trup al Mineelor pentru cele 12. luni va costa 60. fl. m. c., dintre cari 20. fl. m. c. vinu a se plăti acum la începutu, a doua rată asemenea de 20 fl. m. c. la primirea tomului al 4 lea, eară restul la primirea tomului al 8 lea, după care voru urma apoi și celelalte 4. tomuri. Deci se poftesc și acum onorații Înainte stătătorii bisericești a grăbi cu prenumerarea.

Sibiiu în 12. Ianuaru 1853.

Dela tipografia diecesană.

Cursul banilor la Viena în 29. Ianuaru. Calend. nou.

Aurul _____ 115 $\frac{3}{4}$

Argintul _____ 109 $\frac{1}{2}$

Redactor respunzatori: **Aaron Florian.**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.